

חבוא לפופוליסם

מבוסס על:

• [יונתן לוי](#)

• THE END OF POPULISM / VAN HERPEN •

מה לא פופוליים

- מנהיגות של פופולריות זולה
- מנהיגות חסרת אחריות (כלכלית, ציבורית)

פופוליזם: הגדרה

"פופוליסטים מחלקים את הציבור לשני חלקים הומוגניים ומנוגדים: מצד אחד 'העם האמיתי' ומצד שני האליטה המושחתת, תוך שהם טוענים כי הם – ורק הם – מסוגלים לייצג את קולו של העם האותנטי"

(יאן ורנר מולר, 2016)

פופולריזם: הגדרה

- סגנון: מסרים פשוטים וקליטים, בוז להשכלה ולתרבות גבוהה, הזדהות עם 'העם האמיתי', ערעור קבוע של האמון החברתי.
- אידיאולוגיה: גישה אנטי-ליברלית ואנטי-פלורליסטית; זדישה ל'שינוי הסדר הקיים'; האשמת ממשלות קודמות או Deep State; הגנה על הקול ה'אותנטי'; דגש על זהות.
- מדיניות: מתקפה על יסודות הדמוקרטיה הליברלית: משפט, שידות ציבורי, אקדמיה, עיתונות, מוסדות תרבות.

פוליטיקה פרסונלית

התנועה הפופוליסטית
ממוקדת באופן אישי
במנהיג הכדיזמטי, שיודע
להעביר מסר פשוט, בלי
קושי לשקד בפומבי.

מאפייני המנהיגות הפופוליסטית

דרישה לנאמנות
טוטאלית וגישה
סמכותנית

כריזמטי, אבל "אחד
משלנו"

וולגריות וחוסר נימוס
שמשמנים 'עממיות'

מדיניות פופוליסטית

- הגבלות על הגירה ומדיניות אנטי-מהגרים
- התנגדות להסכמי סחר גלובאליים והסדרים בינלאומיים
- צעדים סימבוליים לחיזוק זהות ורדיפת מתנגדים
- תמיכה בשוק חופשי עם מדיניות סוציאלית לפיצוי השכבות הנמוכות

הציבור הפופוליסטי

- מרגיש שנשאר מאחור מבחינה כלכלית, תרבותית, זהותית
- תמיכה מובהקת של גברים ממעמד העובדים/פריפריה חברתית
- מאשים את הממשלות הקודמות בצרותיו
- מרגיש חוסר צדק בייצוג קולו בדמוקרטיה

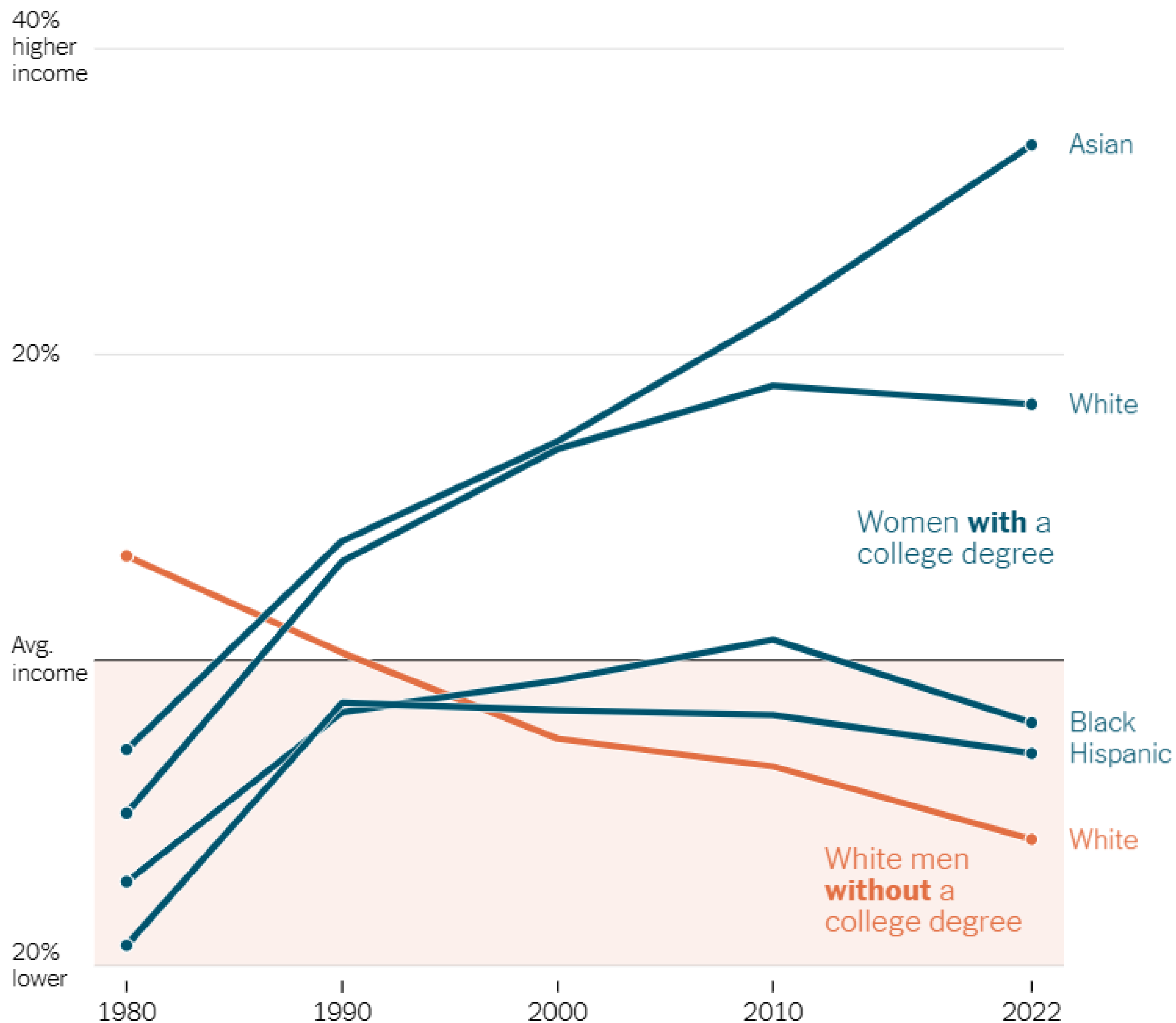
מקרה בוחר: מיהם הטראמפיסטים

גברים במקצועות
תעשייתיים, בטולי תואר
אקדמי, שחיים לרוב מחוץ
לחוף המזרחי והמערבי

[הסבר של יוסי דהאן](#)

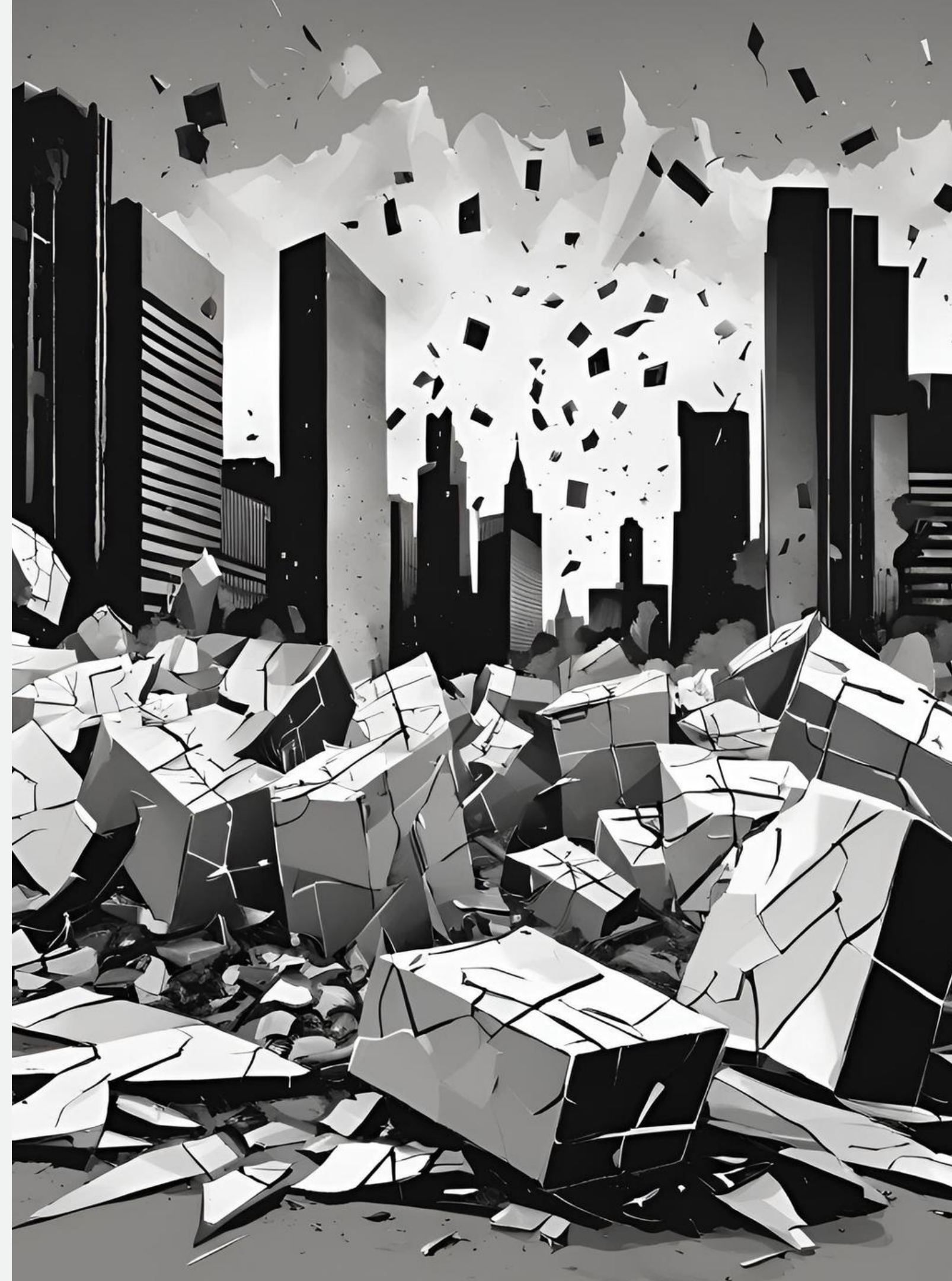
CAST

Relative income of full-time U.S. workers

החטרה הפופוליסטית דמוקרטיה חלולה

- שימוש באמצעים דמוקרטיים על מנת לרוקן את הדמוקרטיה מתוכנה המהותי:
פתרון בעיות ומחלוקות, הגנה על זכויות אדם ואזרח, הגנה על זכויות מיעוטים,
פשרה ולכידות חברתית.
- שימור הקליפה הדמוקרטית: בחירות תקופתיות, עיתונות ממשיכה לפעול
(מרוסנת), אופוזיציה קיימת (חסרת השפעה), בתי משפט עובדים (לא מבקרים
את הממשלה).
- אי-פתרון מתמשך של בעיות: הפופוליזם לא באמת מצמצם את אי-השוויון או
את הבעיות שבשמן הוא פועל, אלא מחדיר אותן.

פופוליזם בישראל

- שילוב בין מטרות לטווח ארוך (אנטי-ליברליזם, תחזוק הכיבוש והמגזריות) למטרות לטווח קצר (משפט נתניהו)
- העם האמיתי: לא הערבים, לא השמאל-מרכז
- מנהיג כריזמטי אחד
- בעיני הפופוליסטים הישראלים, כל יריב הוא: אנטי-ציוני, אנטי-ישראלי, אנטי-יהודי

מבוסס על: יונתן לוי, LSE

פופוליזם בישראל: על השחאל

"אלו ילדי שמנת מפונקים, כפויי טובה, אנשים שנולדו למשפחות הנכונות, מהשכונות הנכונות. אין להם מסתננים בשכונה, לא זורקים עליהם אבנים ובקבוקי תבערה, הילדים שלהם כבר לא משרתים בגולני, בחג"ב או בגבעתי... הילדים שלהם מנצלים את הצבא כדי להתקמבן... הם חולבים את מה שיש למדינה הזאת לתת בכל דרך אפשרית, הם מחנים את עצמם לכל עמדות המפתח בשיטת חבר מביא חבר, יותר נכון שמאלן מביא שמאלן"

ארז תדמור, דובר הליכוד, 2019

הפופוליזם הישראלי: דגש על ביטחון

איך מתמודדים

עם פופוליזם?